

LEKTIONSPLANERING

Årskurs: 7-9

Ämne: Svenska

Tema: Förtryck, frigörelse och postkolonialism i *Lila Hibiskus* av Chimamanda Ngozi Adichie

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Läsning av skönlitteratur och diskussion om centrala teman i texter från olika delar av världen, med fokus på förtryck och frigörelse.

Diskussioner om karaktärsutveckling, relationer och sociala strukturer i en postkolonial kontext.

Textanalys med fokus på stilistiska drag och samhälleliga teman, som förtryck och familjerelationer.

Reflektion kring hur individuella och kollektiva friheter påverkas av makt och religion i en postkolonial kontext.

Användning av källkritik för att förstå bakgrunden och kontexten till litteraturen.

Betygskriterium (E)

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som till viss del utvecklar samtalen och diskussionerna.

Eleven för enkla resonemang om innehållet i olika texter.

Eleven för enkla resonemang om några aspekter av språk och språkbruk i Sverige och Norden.

Eleven skriver olika slags texter med viss språklig variation, i huvudsak fungerande struktur och innehåll.

Eleven söker och väljer med viss säkerhet information från olika källor och presenterar informationen på ett i huvudsak fungerande sätt, med egna formuleringar, ämnesrelaterat språk samt citat och källhänvisningar.

[Lgr 22, Svenska, Åk. 7-9]

Lärlädda instruktioner

1. Introduktion till *Lila Hibiskus* och författaren Chimamanda Ngozi Adichie (10 min)

- Presentera författaren Chimamanda Ngozi Adichie och hennes författarskap.
- Diskutera bokens centrala tema: förtryck och frigörelse.
- Introducera de historiska och kulturella bakgrunderna till boken: Nigeria och postkolonialism.
- Kort sammanfattning av huvudkaraktären Kambili och hennes familjs

dynamik.

- Fråga eleverna om deras egna tankar om förtryck och frihet.

2. Läsning och textanalys (15 min)

- Dela ut ett kapitel ur *Lila Hibiskus* för eleverna att läsa.
- Diskutera den första delen av boken, där Kambili berättar om sin far och hans maktutövning i hemmet.
- Fokusera på språkliga uttryck som beskriver förtryck och kontroll.
- Låt eleverna reflektera över de känslor som Kambili upplever i relation till sin far.
- Jämför dessa känslor med deras egna erfarenheter av auktoritet och makt.

3. Diskussion om förtryck och frigörelse i boken (15 min)

- Låt eleverna diskutera hur Kambili långsamt börjar förstå friheten, både bokstavligen och bildligt.
- Diskutera olika sätt på vilka människor kan frigöra sig från förtryck - både individuellt och kollektivt.
- Reflektera över hur familjens och samhällets normer påverkar individens frihet.
- Låt eleverna dela sina egna erfarenheter av att känna sig begränsade eller fria i sina liv.
- Analysera karaktärernas förändring och hur de möter förtryck.

4. Sammanfattning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta lektionen och de viktigaste lärdomarna om förtryck, religion och sociala strukturer.
- Be eleverna reflektera över vad frihet betyder för dem i relation till Kambili och bokens tema.
- Diskutera hur de kan använda denna förståelse för att påverka sitt eget liv och samhälle.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Förtryck i familjen:** Diskutera hur Kambilis far använder sin auktoritet för att kontrollera familjen. Hur påverkar detta Kambili och hennes bror?
- **Religiöst förtryck:** Kambilis far är en religiös fanatiker som använder sin tro för att motivera sitt förtryck. Diskutera hur religion kan användas för att både stärka och förtrycka människor.

- **Postkolonialism:** Hur påverkas individer i ett postkolonialt samhälle av tidigare maktstrukturer? Diskutera hur kolonialismen fortfarande spelar en roll i dagens Nigeria.
- **Individens frihet:** Kambili lär sig att skönja friheten, både fysiskt och mentalt. Vad innebär det att vara fri i en sådan kontext?
- **Familjens påverkan:** Hur formas Kambili av sin familj och dess värderingar? Hur påverkar detta hennes syn på världen?

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Förtryck	När en person eller grupp tvingas leva under orättvisa och skadliga omständigheter.	Från latin "oppressio", som betyder att trycka ner.
Frihet	Tillståndet av att vara fri från tvång eller förtryck.	Från germanska "frijō" som betyder "obunden".
Postkolonialism	En period eller synsätt som uppstår efter ett lands frigörelse från kolonialt styre.	Från latin "post" (efter) och "colonia" (koloni).
Tyranni	En form av regering där en enda ledare har absolut makt.	Från grekiska "tyrannos", som betyder en härskare utan legitimitet.
Auktoritet	Rätt att ge order eller att ha kontroll över andra.	Från latin "auctoritas", som betyder inflytande eller makt.

Diskussionsfrågor

- A. Vad innebär frihet för Kambili i *Lila Hibiskus*? Hur förändras hennes syn på frihet genom boken?
- B. Hur kan religion användas både för att kontrollera människor och som en källa till tröst eller frihet? Ge exempel från boken.
- C. Om du var Kambili, skulle du kunna göra de val hon gör? Vad skulle du ha gjort i hennes situation?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper om tre och får diskutera en specifik aspekt av boken, t.ex. hur familjestrukturer och religion påverkar individens frihet. Efter diskussionen ska varje grupp skriva en kort text som sammanfattar sina tankar och argument. Texten ska presenteras för klassen och följas av en gemensam diskussion.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är förtryck, och hur manifesteras det i <i>Lila Hibiskus</i> ?	Förtryck i <i>Lila Hibiskus</i> handlar om hur Kambilis far utövar fysisk och psykisk kontroll över familjen.
Hur påverkar religion familjen i boken?	Religion används för att rättfärdiga förtrycket, men också för att ge tröst och hopp för vissa karaktärer.
Vad innebär frihet för Kambili i slutet av boken?	Frihet för Kambili innebär att kunna tänka och agera självständigt, utan hennes fars kontroll.
Hur skiljer sig Kambilis upplevelse av frihet från andra karaktärer i boken?	Kambili upplever friheten som en långsam process av att förstå sin egen värdighet och rätt att göra egna val.
Vilka förändringar genomgår Kambili under berättelsens gång?	Kambili går från att vara tyst och underdådig till att stå upp för sig själv och ta egna beslut.
Vad betyder begreppet "postkolonialism" i relation till <i>Lila Hibiskus</i> ?	Postkolonialism handlar om hur kolonialismen har påverkat samhället och individens identitet, som visas genom karaktärernas liv.
Hur används makt i <i>Lila Hibiskus</i> ?	Makt används av Kambilis far för att kontrollera och manipulera familjen.
Vad tror du är bokens budskap om förtryck och frihet?	Boken visar på svårigheterna med förtryck och behovet av att kämpa för individuell frihet.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en uppsats där de reflekterar över hur förtryck och frihet skildras i *Lila Hibiskus*. De ska fokusera på Kambilis utveckling som karaktär och hur hennes förhållande till sin far förändras under bokens gång. Uppsatsen ska innehålla exempel från boken och reflektioner kring varför dessa förändringar sker.

Citat

"Den största friheten är att vara fri att vara sig själv." - Chimamanda Ngozi Adichie, 2003.

Detta citat speglar Kambilis resa i boken, där hon lär sig att vara sig själv och bryta sig loss från sin fars tyranni. Det knyter an till temat för lektionen, där frihet är en central del av diskussionen.

Tags: [2006](#), [Åk. 7 - 9](#), [Okategoriserade](#), [Svenska](#)

